

Liikmetele turustusvõimaluste loomine ja arendamine TÜ Muhu Liha näitel

Annely Holm

Asutajaliige, juhatuse liige

14.06.22 Muhu

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Miks Muhu saar?

- Pärändkoosluste taastamise ja hooldamise korraldamise töö Keskkonnaametis aastast 2009
- 2014 alustasin EL rahastatud pärändkoosluste taastamise projekti “LIFE to alvars” juhtimist– selle käigus taastasime 2500 ha kadakasi karjamaasid Muhus, Saaremaal ja Hiiumaal.
- 2015 kolisin Muhusse elama ja alustasin oma ostetud talu maade korrastamist 10 lambaga
- 2017 lammaste hulk oli kasvanud... kohta turustamiseks polnud
- 2017 lõime koos 9 kohaliku loomakasvataja ja Muhu jahiseltsiga Muhu Liha

Miks me asutasime Muhu Liha?

- Muhus ja Saaremaal kasvab 10 000 veist ja 15 000 lammast, peamiselt pärandkooslustel
- Saaremaal on üks tapamaja, mis ei suuda kõiki teenindada, väiketootjatel keeruline teenust saada
- Leidsime, et mitme loomakasvataja probleemi on lihtsam ühiselt lahendada

*LIFE to alvars projekti pärandkoosluste
lisandväärtusega toodete töögrupi spinoffina asutati*

14.07.2017 Muhu Liha

Miks me asutasime Muhu Liha?

- Veiste ja lammaste turustamiseks on kolm peamist võimalust:

1) Elusloomade müük (Poola, Holland jne)

AGA kohalikud/väikesed tõud ei vasta kaalu nõudele, omanik kaotab osa loomast- nahk

2) Eluslooma müüd tapamajale **AGA** saarel üks valik ja väiketootja ei saa lõögile

3) Tapateenuse ostmine **AGA** saarel üks valik ja väiketootja ei saa lõögile + ise tuleb turustamine korraldada

Mis oleks lahendus?

- Otsustasime, et me rajame Muhu saarele väiketapamaja ja lihatööstuse, kus on võimalik ise oma toorainest tooteid valmistada ja loome lühikesed tarneaahelad toodete turustamiseks.
- 23.05.2018 avasime Muhus Liival oma väikesed tootmisruumid Coopi poes, tapateenuse ostmiseks sõlmisime lepingu Saaremaa Lihatoöstusega.
- Abiks on olnud erinevad PRIA ja LEADER toetused

Esimese väikese tootmisruumi ja lihaleti avamine 2018

Kuhu oleme jõudnud?

- Meil on oma lihatööstus lõikuse, pakkimise, Toodete valmistamise ja ladustamise võimalustega.
- Me müüme oma kaubamärgiga tooteid kõigis suurtes Eesti ketipoodides aastaringsest
- 2021 aastal turustasime 2000 lammast ja 10 veist (edaspidi soovime veise osakaalu tõsta)

Toidukvaliteedikava

- 2021 alustasime oma toidukvaliteedikava väljatöötamisega – Biosfääri programmiala rohumaaveis ja -lammas
- Tootmise laienemine tähendab, et toorainet tuleb varuda ka väljastpoolt ühistut
- Meie tooraine pärineb iga-aastaselt rohkem kui 40 erinevast Eesti talust – toidukvaliteedikava seab reeglid kuidas loomad on kasvatatud ja tapetud

Muhu Liha eelküpsetatud lamba aba valiti 2021 "Parim talutoit" valgu kategoorias parimaks tooteks.

Mis edasi?

- Tapamaja ehitus Muhu saarel algas, loodame töö käivitada käesoleval aastal
- Tapamaja võimaldab tõsta tootmise mahtu ja pakkuda teenust.
- Soovime laiendada koostööd teiste tootmisettevõtetega Eestis ja Lätis.

Muhu Liha liikmed külastamas tapamaja Soomes 2018

Täna kuulamast!

- Leia meid

www.muhuliha.ee

- FB ja Instagram

#muhuliha

